

Μίκης Θεοδωράκης

... ο μουσικοσυνθέτης
της καρδιάς μας...

Τ.Λ. - Φ. Μ. Μαθητές του Γ1 5ου Δημοτικού Νέας Σμύρνης

Ο Μίκης Θεοδωράκης, Κρητικός στην καταγωγή, γεννήθηκε στις 29 Ιουλίου 1925 στη Χίο.

Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε σε διάφορες πόλεις της ελληνικής επαρχίας όπως στη Μυτιλήνη, Γιάννενα, Κεφαλονιά, Πύργο, Πάτρα και κυρίως στην Τρίπολη.

Από τότε φάνηκε καθαρά, ότι η ζωή του θα μοιραζόταν ανάμεσα στη μουσική και στον αγώνα για τον "Άνθρωπο".

Στην Τρίπολη, μόλις 17 ετών, δίνει την πρώτη του συναυλία παρουσιάζοντας το έργο του Κασσιανή και παίρνει μέρος στην αντίσταση κατά των κατακτητών. Στη μεγάλη διαδήλωση της 25ης Μαρτίου 1943 συλλαμβάνεται για πρώτη φορά από τους Ιταλούς και βασανίζεται.

Διαφεύγει στην Αθήνα, όπου οργανώνεται στο ΕΑΜ και αγωνίζεται κατά των Γερμανών κατακτητών. Συγχρόνως σπουδάζει στο Ωδείο Αθηνών με καθηγητή

τον Φιλοκτήτη Οικονομίδη. Μετά την απελευθέρωση ξεσπά ο εμφύλιος.

Ο Θεοδωράκης λόγω των προοδευτικών του ιδεών καταδιώκεται από τις αστυνομικές αρχές. Για ένα διάστημα ζει παράνομος στην Αθήνα χωρίς να σταματήσει την επαναστατική του δράση. Τελικά συλλαμβάνεται και στέλνεται εξορία στην αρχή στην Ικαρία και στη συνέχεια στη Μακρόνησο. Τελικά αποφοιτά από το Ωδείο το 1950 με δίπλωμα στην αρμονία,

αντίστιξη και φούγκα.

Το 1954 πηγαίνει με υποτροφία στο Παρίσι και σπουδάζει μουσική ανάλυση και διεύθυνση ορχήστρας.

Η περίοδος 1954-1960 είναι μια εποχή έντονης δραστηριότητας για τον Θεοδωράκη στο χώρο της Ευρωπαϊκής μουσικής. Συνθέτει μουσική για μπαλέτο και για τον κινηματογράφο.

Το 1957 του απονέμεται το πρώτο βραβείο του Φεστιβάλ της Μόσχας από τον Schostakovitch για το έργο του, Suite No 1 για πιάνο και ορχήστρα.

Συγχρόνως συνθέτει πολλά έργα συμφωνικής μουσικής και μουσικής δωματίου.

Το 1960 επιστρέφει στην Ελλάδα. Έχει ήδη μελοποιήσει τον Επιτάφιο του Γιάννη Ρίτσου, που σηματοδοτεί την "στροφή" του προς το λαϊκό τραγούδι, και συνθέτει δεκάδες κύκλους τραγουδιών.

Ιδρύει την Μικρή Συμφωνική Ορχήστρα Αθηνών και δίνει πολλές συναυλίες

σ' όλη την Ελλάδα.

Το 1963 μετά τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη ιδρύεται η "Νεολαία Λαμπράκη", της οποίας εκλέγεται Πρόεδρος. Την ίδια εποχή εκλέγεται Βουλευτής της ΕΔΑ.

Την 21η Απριλίου του 1967 περνά στην παρανομία. Τον Μάιο του 1967 ιδρύει μαζί με άλλους την πρώτη αντιστασιακή οργάνωση κατά της Δικτατορίας, το ΠΑΜ και εκλέγεται πρόεδρός του.

Συλλαμβάνεται τον Αύγουστο του 1967. Φυλακίζεται, κάνει απεργία πείνας, πηγαίνει στο νοσοκομείο, αποφυλάκιση και κατ' οίκον περιορισμός. Όλο αυτό το διάστημα συνθέτει συνεχώς.

Πολλές από τα καινούρια έργα κατορθώνει με διάφορους τρόπους να τα στέλνει στο εξωτερικό, όπου τραγουδιούνται από τη Μαρία Φαραντούρη και τη Μελίνα Μερκούρη.

Στον Ωρωπό η κατάσταση της υγείας του επιδεινώνεται επικίνδυνα. Στο εξωτερικό ξεσηκώνεται θύελλα διαμαρτυριών. Προσωπικότητες, όπως ο Δημήτρης Σοστάκοβιτς, Arthur Miller και πολύ άλλοι

δημιουργούν επιτροπές για την απελευθέρωσή του. Τελικά υπό την πίεση αυτή αποφυλακίζεται και βρίσκεται στο Παρίσι τον Απρίλιο του 1970.

Στο εξωτερικό κάνει περιοδείες σ' όλο τον κόσμο με συναυλίες, συναντήσεις με αρχηγούς κρατών και προσωπικότητες, συνεντεύξεις, δηλώσεις για την πτώση της δικτατορίας και την επαναφορά της Δημοκρατίας στην Ελλάδα. Οι συναυλίες του γίνονται βήμα διαμαρτυρίας και διεκδίκησης και για τους άλλους λαούς που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα: Ισπανούς, Πορτογάλους, Ιρανούς, Κούρδους, Τούρκους, Χιλιανούς, Παλαιστίνιους.

Γιατί πεποίθησή του ήταν πάντα, ότι η δημοκρατία και η ελευθερία είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εδραίωση της ειρήνης. Γιατί ο πόλεμος αποφεύγεται μόνο από ανθρώπους ελεύθερους, που μπορούν να ρυθμίσουν οι ίδιοι τις τύχες τους.

Το 1974 με την πτώση της Δικτατορίας γυρίζει στην Ελλάδα. Συνθέτει πάντα μουσική. Δίνει πολλές συναυλίες τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα συμμετέχει στα κοινά είτε ως απλός πολίτης, είτε ως βουλευτής [1981-86 και 1989-92] είτε ως Υπουργός Επικρατείας [1990-92].

Το 1976 ιδρύει το Κίνημα «Πολιτισμός της Ειρήνης» και δίνει διαλέξεις και συναυλίες σ' όλη την Ελλάδα.

Το 1983 του απονέμεται το βραβείο Λένιν για την Ειρήνη.

Ο Θεοδωράκης δίνει πολλές συναυλίες στην Τουρκία, που τις παρακολουθούν κυρίως νέοι με συνθήματα υπέρ της

φιλίας μεταξύ των δύο λαών.

Επίσης το 1986 (μετά την καταστροφή στο Τσερνομπίλ) πραγματοποιεί μεγάλη περιοδεία με συναυλίες σ' όλη την Ευρώπη κατά της ατομικής ενέργειας.

Το 1990 δίνει 36 συναυλίες σ' όλη την Ευρώπη υπό την αιγίδα της Διεθνούς Αμνηστίας. Συνεχίζει δίνοντας συναυλίες για την ηλιακή ενέργεια (υπό την αιγίδα της Eurosolar), κατά του αναλφαριθμητισμού, κατά των ναρκωτικών κ.λ.π.

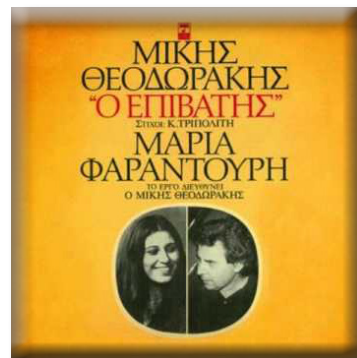
Τα επόμενα χρόνια παρουσιάζονται οι όπερές του "Ηλέκτρα" (1995) και "Αντιγόνη" (1999) ενώ παράλληλα αναπτύσσει μεγάλη δραστηριότητα στο εξωτερικό (Ευρώπη, Νότια Αφρική, Αμερική) και παίρνει δυναμικά θέση σε όλα τα

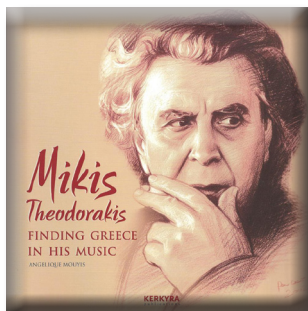

σημαντικά γεγονότα της εποχής (ελληνοτουρκική φιλία, σεισμοί, βομβαρδισμοί στην Γιουγκοσλαβία, υπόθεση Οτσαλάν, πόλεμος στο Αφγανιστάν, πόλεμος στο Ιράκ κ.λπ.).

Κυκλάδες, Μαουτχάουζεν, Romancero Gitano, Θαλασσινά Φεγγάρια, Ο Ήλιος και ο Χρόνος, 12 Λαϊκά, Νύχτα Θανάτου, Αρκαδίες,

Το 2000 είναι υποψήφιος για το Νόμπελ Ειρήνης. Σύσσωμη η πολιτική και η πνευματική ηγεσία Ελλάδας και Κύπρου στηρίζει την υποψηφιότητα, ενώ

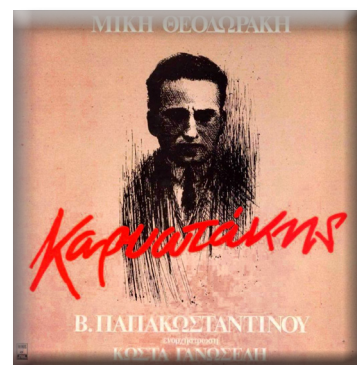

Τα τραγούδια του Αγώνα, Τα τραγούδια του Ανδρέα, 18 Λιανοτράγουδα, Μπαλλάντες, Στην Ανατολή, Τα Λυρικά, Χαιρετισμοί, Επιβάτης, Ραντάρ,

στη Νορβηγία, στα γραφεία της Επιτροπής για το Νόμπελ φθάνουν συνεχώς επιστολές από όλα τα μέρη του κόσμου από προσωπικότητες,

Διόνυσος, Φαίδρα, Καρυωτάκης, Τα πρόσωπα του ήλιου, Μνήμη της πέτρας, Ως αρχαίος άνεμος, Μήπως ζούμε σ' άλλη χώρα;, Μια θάλασσα γεμάτη μουσική, Η Βεατρίκη

φορείς και απλούς ανθρώπους.

Το 2002 παρουσιάζεται η όπερά του "Λυσιστράτη", ένας αληθινός ύμνος στην Ειρήνη.

Ο Μίκης Θεοδωράκης έγραψε όλα τα είδη της μουσικής: όπερες, συμφωνική μουσική, μουσική δωματίου, ορατόρια, μπαλέτα, χορωδιακή εκκλησιαστική μουσική, μουσική για αρχαίο δράμα, για θέατρο, για κινηματογράφο, έντεχνο λαϊκό τραγούδι, μετασυμφωνικά έργα.

στην οδό μηδέν, Ασίτικο Πουλάκη, Λυρικώτερα, Λυρικώτατα, Σερενάτες.

- Μουσική για θέατρο: Το τραγούδι του νεκρού αδελφού,

Κυριότερα έργα του Μίκη Θεοδωράκη

- Κύκλοι τραγουδιών: Τα Παιδικά, Επιτάφιος, Επιφάνια, Πολιτεία Α', Β', Γ' και Δ', Λιποτάκτες, Μικρές

Ένας Όμηρος, Εχθρός Λαός, Προδομένος Λαός, Καποδίστριας, Χριστόφορος Κολόμβος, Περικλής, Αυτό το δέντρο δεν το λέγανε υπομονή, Το θειό του Ταύρου, Μάκβεθ.

- Μουσική για Αρχαίο Δράμα: Ορέστεια (Αγαμέμνων, Χοηφόροι, Ευμενίδες), Αντιγόνη, Ιππείς, Λυσιστράτη, Προμηθεύς Δεσμώτης,

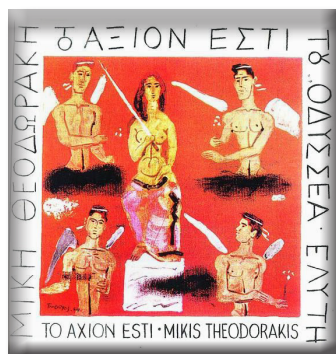

Οιδίπους Τύραννος, Εκάβη, Ικέτιδες, Τρωάδες, Φοίνισσες, Αίας.

- Μουσική για κινηματογράφο: Ζορμπάς, Ζ, Σέρπικο, Ιφιγένεια, Ηλέκτρα, Όταν τα ψάρια

βγήκαν στη στεριά, Σουτιέσκα (Τίτο), Μπιριμιπί, Φαίδρα, Κατάσταση Πολιορκίας, Actas de Marusia.

- Ορατόρια: Άξιον Εστί, Μαργαρίτα, Επιφάνια Αβέρωφ, Κατάσταση Πολιορκίας, Πνευματικό Εμβατήριο, Requiem, Canto General, Θεία Λειτουργία, Λειτουργία για τα παιδιά που σκοτώνονται στον

πόλεμο.

- Συμφωνικά και Μουσική Δωματίου: 1η, 2η, 3η 4η, 7η Συμφωνία, Κατά Σαδδουκαίων, Canto Olympico, Τρίο, Σεξτέτο, Το Πανηγύρι της Αση-

Γωνιάς, Ελληνική Αποκριά, Κύκλος, Σονατίνα για πιάνο, Σουίτα αρ. 1, 2 και 3, Σονατίνα αρ. 1 και αρ. 2 για βιολί και πιάνο, Οιδίπους Τύραννος, Κοντσέρτο για πιάνο, Ραψωδία για τσέλο και ορχήστρα, Sinfonietta, Adagio.

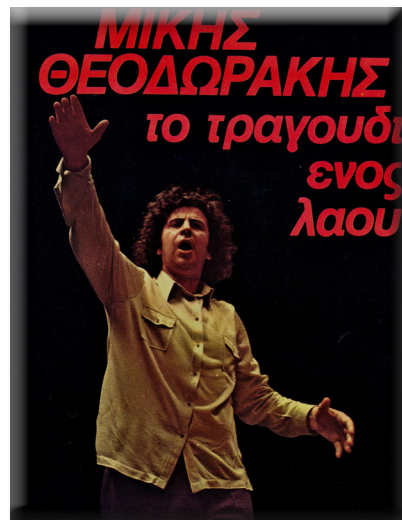
- Μπαλέτα: Οι Εραστές του Τερουέλ, Αντιγόνη, Ζορμπάς.

- Όπερες: Καρυωτάκης (Οι μεταμορφώσεις του Διονύσου), Μήδεια, Ηλέκτρα, Αντιγόνη, Λυσιστράτη.

Λογοτεχνικό έργο

Ο Μίκης Θεοδωράκης έχει γράψει αρκετά βιβλία, που έχουν μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες.

- Θεοδωράκης Μίκης, Ανατομία της μουσικής, εκδ. Αλφειός, 1990
- Θεοδωράκης Μίκης, Μάνου Χατζιδάκι εγκώμιον, εκδ. Ιανός, 2004
- Θεοδωράκης Μίκης, Σπίθα. Για μια Ελλάδα ανεξάρτητη και δυνατή, εκδ. Ιανός, 2011

Γωνιάς, Ελληνική Αποκριά, Κύκλος, Σονατίνα για πιάνο, Σουίτα αρ. 1, 2 και 3, Σονατίνα αρ. 1 και αρ. 2 για βιολί και πιάνο, Οιδίπους Τύραννος, Κοντσέρτο για πιάνο, Ραψωδία για τσέλο και ορχήστρα, Sinfonietta, Adagio.

- Μπαλέτα: Οι Εραστές του Τερουέλ, Αντιγόνη, Ζορμπάς.

